

ἀπὸ τὸν ἀμόρφωτον. Καὶ ἔσο γιὰ τὸ ποιὸν τῆς ἐργασίας δὲν χωρεῖ κἂν συζήτησις. Καθῆκον λοιπὸν καὶ συμφέρον ἔχουν ὅλοι οἱ ἐργοστασιάρχαι νὰ στέλνουν τῆς ἐργατρίας τὸν εἰς τὸ Κυριακὸ Σχολεῖο τοῦ Κέντρου, ὅπως καθῆκον καὶ συμφέρον τοῦ καθενὸς μας εἶναι νὰ φροντίζουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ σκορπίζεται τὸ γύρω μας σκοτάδι καὶ νὰ χαίρωνται ὅλοι τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας.

ΑΥΡΑ ΘΕΡΟΥ

Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ Τ' ΑΘΕΪΣΤΙΚΑ

Φίλε «Νουμά»,

Κάποιος φίλος μου ἔλεγε πὼς ὅποιος ξένος πάει καὶ ζήσει στὴν Ἑλλάδα καμπόσο διάστημα, βελτιώνεται πὼς ζεῖ ἀνάμεσο σὲ Ἀφρικανούς κι ὄχι στὸν τόπο τοῦ Περικλῆ. Μὰ κι ὅποιος δὲν ἔζησε καὶ πέρα, πάλε τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ σκεφεῖ βλέποντας τὰ τί γίνονται στὸν τόπο σας.

Διαβάζω τοὺς δυὸ στερνοὺς Νουμάδες γιὰ τὴν Ὀλυμπία καὶ τὰ Βολιώτικα κι ἀπορῶ κ' ἐξίσταμαι πὼς ἀφτοὶ οἱ ἄνθρωποι, δηλ. Κουλουδάκηδες, Κουτοβίκηδες, Πατσαδουράκηδες, δημοδιδάσκαλοι — σὺν καὶ κεῖνον ποὺ ἐξεπλάγη μπροστὰ στὸ τρομαχτικὸ ποζάρισμα τοῦ Ταγκόπουλου στὴ φωτογραφία τῶν τριακῶσιον δασκάλων — Ἀμπελάδες καὶ ἄλλοι πολλοὶ τέτιοι στενοκέφαλοι — γιὰ τὸ δεσπότη Βόλου καὶ τοὺς ὁμοίους του δὲν ἀξίζει οὔτε λόγος νὰ γίνηι — πὼς δὲ ντρέπονται καὶ ποζάρουνε γιὰ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων! Μὰ τὸ θεό, ἂν ὁ Σωκράτης κι ὁ Πλάτωνας ξέρανε πὼς μιὰ μέρα θάχουνε τέτοιους ἀπόγονους, θὰ κρύβανε τὰ πρόσωπά τους ἀπ' τὴ ντροπὴ τους καὶ θὰ τὸ μετανιώνανε ποὺ ἔτυχε νὰ γεννηθῶνε σ' ἀφτὸ τὸ κόσμῳ. Οὔτε ὁ Τσινγίτ Χάν δὲ θάθελε νάχῃ τέτοιους ἀπόγονους. Ἐπειτα οἱ ἄνθρωποι ἀφτοὶ μὲ τὴ μεγαλήτερη ἀδιαντροπία θὰ λένε βέβαια πὼς ζοῦνε στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, αἱ; Μὰ κάνουνε λάθος στὴ χρονολογία τους. Ἐγὼ νομίζω πὼς οὔτε μεσαιωνικὸς δὲν εἶναι. Σὲ ποιὸ πολιτισμένο κράτος ἀκούστηκε ποτέ; ὁ περιορισμὸς τῆς Συνειδήσεως, τῆς Σκέψεως; Ἀφτὸ γίνεταί ὅμως στὴ συνταγματικὴ Ἑλλάδα!

Κατηγοροῦνε τὸ Βάρναλη, τὸν Οἰκονομάκη, τὸ Δελμούζο καὶ ἄλλα τέτια παληκάκια, ποὺ πρέπει νὰ τοὺς συγχαροῦμε θερμότητα γιὰ τὴ στάση τους, πὼς εἶναι ἄθεοι, ἀναρχικοὶ κ' ἓνα σωρὸ τέτιες κουταμάρες. Μὰ ὁ κύρ Ἀμπελάς, ὁ Κουλουδάκης καὶ

οἱ ὁμοιοὶ τους πιστέδουνε θεὸ μὲ τὰ σωστά τους; Εἶναι ἀληθινοὶ χριστιανοί; Ὅχι βέβαια. Γιατί ἂν εἶταν τέτιοι δὲ θάλεγαν τόσο χοντρά ψέματα καὶ δὲ θὰ συγκοφαντούσανε μέρα μεσημέρι τὸν κάθε ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἔτυχε νὰ εἶναι τόσο στενοκέφαλος σὺν καὶ κεῖνοι. Ἄν λοιπὸν μποροῦσε ὁ κύρ Ἀμπελάς, θὰ προσκαλοῦσε σὲ ἀπολογία τὸ γαλλικὸ λαὸ γιὰτὶ ὁ περισσότερος εἶναι ἄθεος, καὶ ἀφοῦ μάλιστα διώξανε οἱ γάλλοι τοὺς παπάδες τους θὰ πεῖ πὼς εἶναι ἀπολίτιστοι, — αἱ κύρ δεσποτὴ τοῦ Βόλου, τί λές; Κ' εἵπαιτα σοῦ λένε Ἐλευθερία — Σύνταγμα ἢ κάλλιο Σύνταγμα! Ἡ Ρωσσία ποὺ εἶναι μοναρχικὸ κράτος, πάλε δὲν πειράζει τοὺς ἄθεους καὶ τοὺς ἀναρχικούς; Ἄ δὲ ταραξοῦνε τὴ δημόσια τάξη. Πὼς λοιπὸν τὸ Σύνταγματικόν, τὸ πεπολιτισμένον, τὸ φιλελεύθερον, τὸ φωτεινὸν Κράτος, ἢ Ἑλλάς, διώχνει καὶ τιμωρεῖ τὸν κάθε πραγματικὰ ἐλεύθερα σκεπτόμενο ἄνθρωπο; Ἡ μπὰς καὶ γυρίσαμε στὰ χρόνια τῆς Ἰερῆς Ἐξέτασης, στὰ ἱησουϊτικὰ χρόνια; Ντροπὴ!

Πόλη.

Ν. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

Τ' ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΑ

Φίλε «Νουμά»

Στὸ περασμένο φύλλο σου διάβασα πὼς κι ὁ κ. Μποέμ κοροϊδεύει τὴ μετάφραση τῆς «Ἠλέκτρας» τοῦ Χόφμανσταλ. Ὡστόσο κάποιος φίλος μου εἶπε πὼς ἔκαμες γκάφα χοντρή, πὼς δηλ. ὁ κ. Μποέμ δὲν κοροϊδεύει τὴ μετάφραση, μὰ τὸ ἐναντίον, κοροϊδεύει ὅσους τὴν ἐπικρίνανε.

Μοῦ κεντήθηκε ἡ περιέργεια καὶ πήρα καὶ διάβασα τὸ «Σκρίπ» καὶ εἶδα πὼς ἔχεις δίκιο. Τὸ εἶπα τοῦ φίλου μου.

— Μπὰ, μοῦ ἀποκρίνεται γελώντας, δὲν ἐνιωσες ἐκεῖνο ποὺ διάβασες, δὲν ἐνιωσες τὴ λεπτὴ εἰρωνεία ποὺ κρύπτεται κάτω ἀπὸ τὰς γραμμές. Τὸ ἴδιο πάθανε καὶ πολλοὶ τὸ καλοκαίρι ποὺ διαδύσανε στὸ «Χρόνο» τὸ διθυραμβικὸν ἄρθρον τοῦ κ. Σ. Μελά γιὰ τὸ δράμα τοῦ κ. Βουτιερίδη ποὺ παίχτηκε στὸ «Ἀττικόν» καὶ γιὰ τὸ δράμα τοῦ κ. Μπογιατζάκη ποὺ δὲν παίχτηκε. Νομίζανε πὼς τὰ ἐπαινοῦσε καὶ τὰ θαύμαζε ὁ κ. Μελάς, καὶ ὅμως τὰ κοροϊδεύε καὶ τὰ σατύριζε καὶ τὰ δυὸ ἀλήπητα!

Ποῦ νὰ τὴ νιώσω ἐγὼ αὐτὴ τὴ βλαβερὰ φιλοσοφικὴ κοροϊδεῖα; Οἱ εἰσηγητές της κ. Μποέμ κι ὁ κ. Μελάς, ἂς τὴ χαίρουνται. Ἐγὼ ὅπως διαδύω κρῖνω καὶ ἡ κρίσις ἢ ἐμὴ δικαία ἐστὶ.

Μὲ φιλία

ΤΡΙΑΣΤΕΡΟΣ